

Får man göra så i förvaltningsrådet?

17.06.2019

Lill-Algot slår näven i bordet

1983

I tidningarna kallas han Ålands rikaste man. Själv kallar han sig bilhandlarglop och murarson. Inget av epiteten är fel, men inget av dem beskriver heller särdeles väl de mer personliga nyanserna av Anders Wiklöf, bankens storägare.

Det finns en putslustighet begravd i kombinationen Ålandsbanken + Anders Wiklöf, nämligen att en relationsbank ägs av en relationsbyggare. Samtidigt finns där en rejäl nypa sanning. Om Wiklöf själv får berätta om sina tidiga år som bilhandlare, och senare medlem i bankens förvaltningsråd, så handlar de flesta av hans minnen om starka relationer. När Anders Wiklöf tog plats i förvaltningsrådet 1983 var han en katt bland hermeliner. Inte bara var han mycket yngre än de övriga, han var också murarsonen som hade blivit bilhandlare.

- Det fanns ju ett etablissemang på Åland som bestod av redare och försäkringsdirektörer och de var storägare i banken. Men jag skulle säga att jag blev väl bemött av dem. Jag var ju också storägare.

På ett av mötena fick Wiklöf nog och slog näven i bordet. För att kunna sitta på mötet måste han stänga sin butik Bilcenter för några timmar, han hade nämligen inga anställda. På dörren hängde han en lapp: Jag är i banken och kommer strax. Han ville att det skulle låta som ett vanligt bankärendande. Det fanns ju risk att kunderna tolkade förvaltningsrådsmöte som drygt prat, men mötet drog ut på tiden.

- Man satt där och käbblade sinsemellan, det var paller! Man stred inte om sakfrågor, det var personliga angrepp. Jag sade att det här är helt vansinnigt, så jag slog näven i bordet och promenerade ut. Jag hade ju kunder som väntade på Bilcenter, taxichaufförer som stod och ryckte i dörren, minns Anders Wiklöf.

Någon timme efteråt ringde telefonen på Bilcenter och det var bankens vd Thorvald Eriksson. Han lät meddela att det var roligt att Anders med sitt utspel hade angivit den rätta tonen.

- Det glömmer jag aldrig och vi kom att bli goda vänner. Det är klart att det var lite magstarkt att säga ifrån åt herrarna, men jag tyckte uppriktigt sagt att det var oväsentligheter man stred om. Jag hade ju bråttom, jag skulle tjäna pengar medan de andra redan hade tjänat sina pengar. Men det var enda gången jag slagit näven i bordet i bankens förvaltningsråd.

Och självklart innebar Wiklöfs lilla utspel att de äldre herrarna insåg att det fanns en ny sheriff i stan.

- En annan gång ringde sjöfartsfartrådet Stig Lundqvist och frågade om jag skulle gå på förvaltningsrådsmötet, vilket jag skulle. Då svarade han: Bra, då är där inte bara nickedockor. För själv skulle han inte hinna. Man känner ju sig lite betydelsefull när sjöfartsrådet ringer bilhandlaren.

Att relationen mellan Anders Wiklöf och flera av den äldre stammens åländska redare har varit god kan ha sin förklaring att de varit self-made men. Den hypotesen stärks i alla fall av berättelsen om den vänskap som blomstrade upp mellan Wiklöf och Algot Johansson, på sin tid Finlands största redare. Johansson började med att sälja skor, Wiklöf sålde alltså bilar. Deras långa vänskap fick sin början med en kraftig smäll.

- När Algot första gången kom in till Bilcenter fanns det en sådan där dörrpump uppe i dörren. Han var ganska lång så han slog huvudet i dörrpumpen så det smäll om det. Och han sade Hörru pojk, tar du livet av kunderna före de kommer in? Det var Algot Johansson det. Och vi blev världens bästa vänner.

**”Hörru pojk,
tar du livet
av kunderna
före de
kommer in?”**

Kort efter deras första bilaffär bad Johansson en lördag att Wiklöf skulle göra honom sällskap ut till Lemström, öster om Mariehamn. Där hade storredaren

ett litet jordbruk.

- Hans fru Agda hade packat en matsäck och när vi körde iväg frågade jag vad han riktigt ville. Då sade Algot: När vi första gången skakade hand märkte jag att du har stora händer. Och jag har en sten mitt på åkern och den stenen ska vi rulla till kanten så att man kan plöja.

Med störor i händerna slet de två på åkern. Till slut låg bumlingen där den skulle och herrarna Johansson och Wiklöf kunde pusta ut med Agdas matsäck.

- Vi satte oss på en stock i skogen och Algot tog fram kaffetermosen. Han sade Anders, smörgåsarna som det är ost och skinka på, de är till dig för att du ska växa. Själv åt han bara med smör, minns Wiklöf och fortsätter:

- Algot blev en jäkligt fin kompis. I Ålandstidningen kallade man mig Lill-Algot Wiklöf och det var lite häftigt. Det var en hedersbetygelse.

Sanningen om Ålandsbanken

100 berättelser genom 100 år

Joakim Enegren

Med bidrag av Annika Lundqvist, Leo Löthman och Teo Tuominen.

Illustration: Anouk de Vries